

Privatpraktiserende tannleger tar offentlige oppgaver:

Fornøyde avtaletannleger i Oppland

Tannlegene Anne Solås og Trond Wold i Oppland har vært avtaletannleger i mange år. Det vil si at de er privatpraktiserende tannleger som fylkeskommunen kjøper tjenester av, innenfor et fast antall timer per år. Ordningen gjør at fylkeskommunen får oppfylt sin forpliktelse om å gi brukerne tjenester i nærmiljøet, og tannlegene får en sikker fast inntekt.

I 1994 overtok Anne Solås en avtale om å yte 630 timer til fylkeskommunen. Kollegaen hennes, Heidi Sæterbakken, som driver praksis i de samme lokalene på Biri, har hatt en tilsvarende avtale siden 1989. Og i Snertingdal har Trond Wold, som kjøpte en offentlig klinikk og gjorde den privat i 1992, hatt en lignende avtale siden 1993. Han skal yte 850 timer til Den offentlige tannhelsetjenesten i året. Denne avtalen er det stort sett samboeren hans, Berit Natvik, som har oppfylt siden 2001. Hun jobber delvis i Den offentlige tannhelsetjenesten på Gjøvik og delvis i Wolds privatpraksis i Snertingdal. Tidende har møtt avtaletannlegene Anne Solås og Trond Wold.

– Hvordan fungerer disse avtalene i praksis?

– Det fungerer slik at vi behandler alle grupper offentlig klientell, mest barn og ungdom, men også en del fra alders- og sykehjem og fra hjemmesykepleien, i tillegg til psykisk utviklingshemmede som har boliger i vårt nærområde. Tre ganger i året rapporterer vi hvor mange pasienter vi har behandlet i hver kategori.

– Hvordan får dere oppgjør fra fylkeskommunen?

– Vi får et fast beløp hver måned. Det vil si at det årlige beløpet deles på tolv. Det er opp til oss hvordan vi fordeler pasientene ut over året. For fylkeskommunen er det viktig at det arbeidet vi får betalt for blir gjort. Det ser de gjen-

Anne Solås og Trond Wold er fornøyd med avtalene de har med fylkestannlegen i Oppland.

nom tertial- og årsrapporteringen, og ved at de utfører kontroller.

– Hvordan fordeler de offentlige pasientene seg på de ulike gruppene, er dere skoletannlege for det meste?

– Ja, de fordeler seg slik at rundt to tredeler av avtaletimene våre går med til å behandle barn og unge fra tre til 18 år, og resten går med til sykehjemspasienter og pasienter i hjemmesykepleien pluss psykisk utviklingshemmede.

– Kan dere sykemelde dere fra avtalen?

– Nei. Hvis vi blir syke i en periode må vi ta igjen timene på et senere tidspunkt.

– Hvor høy er timesatsen, og er den høy nok, synes dere?

– Timesatsen er på 670 kroner, og det

har vært en del diskusjoner om hvorvidt den dekker det den bør dekke. Vi vil si at den dekker det som tilsvarende offentlig lønn til tannlege og tannhelsessekretær, og vanlige driftsutgifter som materialkostnader og rimelige lokaler. Men den er ikke høy nok til å dekke utgifter til pensjon for tannleger som er litt oppe i årene, og heller ikke høy nok med tanke på nyetablerte tannleger eller andre som står overfor utvidelser og store investeringer. Og alle som har drevet en stund, vet at det fra tid til annen er behov for investering. Dessuten tror vi det blir behov for at privatpraktiserende tannleger tar flere oppgaver for det offentlige i tiden fremover, i hvert fall hvis de tunge gruppene som Seierstadutvalget har

foreslått å inkludere, kommer til. Det klarer ikke Den offentlige tannhelsetjenesten å ta seg av med den kapasiteten de har i dag, sier Trond Wold, og legger til at det helt sikkert finnes andre måter å organisere arbeidsfordelingen mellom offentlig og privat virksomhet på enn at fylket kjøper timer av de private. Han viser spesielt til Østfold fylke som har funnet andre måter å utføre oppgavene på innen Den offentlige tannhelsetjenesten.

– Dere har hatt disse avtalene i vel 10 år begge to, og det betyr kanskje at dere er godt fornøyd?

– Ja, vi er fornøyd med ordningen. Den er fleksibel og gir oss en fast månedlig inntekt. For noen kan det være en god trygghet når man er i en etableringsfase. Her hos oss ser vi riktignok at vi godt kunne fylt tiden med private pasienter. Der er det nok å ta av, og vi må si nei til mange. Vi har ikke tatt inn noen nye de siste to årene her hos oss, forteller Anne Solås, som sukker tungt når hun tenker på hvor vanskelig det har vist seg å være å rekruttere både tannlege og tannpleier til praksisen på Biri. Hun legger til at hun setter pris på at den variasjonen hun får i pasientgruppen som følge av avtalen med fylkeskommunen:

– Jeg kunne ikke tenke meg å jobbe bare med barn eller bare med offentlige pasienter, men at jeg får gjøre litt av

hvert gir meg avveksling og gjør at dagene blir varierte.

Det viser seg, i følge tannlegene, at brukerne er godt fornøyd med ordningen også. De setter pris på å kunne få behandling i nærheten av bostedet. Dessuten kan alle i familien gå til samme tannlege, når han eller hun er både offentlig skoletannlege og privatpraktiserende. For de privatpraktiserende ligger det med dette en mulighet for rekruttering av nye pasienter i ordningen, både ved at foreldrene velger samme tannlege som barna, og ved at barna blir store en gang og kanskje velger å fortsette hos den samme tannlegen.

Fylkestannlege Bjørn Ellingsæter i Oppland synes ordningen med avtaltannlegene fungerer godt, og han karakteriserer opplegget som svært stabilt. Det dreier seg ikke om mer enn totalt fire avtaler, som representerer drøye tre fulle tannlegestillinger. Etter å ha vært i kontakt med Oppland tannlegeforening med forespørsel om det kan finnes flere privatpraktiserende som kan inngå lignende avtaler, har fylkestannlegen slått fra seg eventuelle planer om å utvide ordningen. Det skyldes tannlegemangelen i fylket, også på den private siden.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi